

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення щодо встановлення відповідальності
за порушення у сфері управління об'єктами державної власності»
(реєстр. № 8293 від 19.12.2022)*

Законопроектом передбачено внесення змін та доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), які спрямовані на посилення відповідальності керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки за порушення законодавства у сфері управління об'єктами державної власності.

Для цього пропонується: виключити із диспозиції частини першої статті 164-2 КУпАП «Порушення законодавства з фінансових питань» слова «несвоєчасне подання на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану підприємства державного сектору економіки та звіту про його виконання»; натомість доповнити КУпАП новою статтею 188-58 «Невиконання законних вимог суб'єкта управління об'єктами державної власності», у якій передбачити накладення адміністративних стягнень у виді штрафів на керівників суб'єктів господарювання за недопущення суб'єкта управління об'єктами державної власності до проведення внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки в повному обсязі або з окремих питань (на окремих етапах), створення перешкод у його проведенні, несвоєчасне подання суб'єкту управління об'єктами державної власності на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки або звіту про його виконання; доповнити КУпАП новою статтею 188-59 «Порушення порядку подання органам приватизації інформації про об'єкти приватизації», в якій передбачити накладення адміністративних стягнень у виді штрафів на керівників суб'єктів господарювання, на балансі яких перебувають об'єкти приватизації, за ненадання на вимогу органів приватизації інформації про об'єкти приватизації, які підлягають продажу, надання недостовірної інформації або надання інформації не в повному обсязі; внести доповнення до статті 221 КУпАП, згідно з якими судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-59 КУпАП; доповнити цей Кодекс статтею 244-25, відповідно до якої суб'єкти управління об'єктами державної власності розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-58 КУпАП, розглядати такі справи і накладати адміністративні стягнення від імені вказаного суб'єкта мають право: його керівник, заступники керівника, а також інші уповноважені керівником посадові особи цього органу; внести доповнення до статті 255 КУпАП, згідно з якими протоколи про правопорушення у справах про адміністративні правопорушення, передбачені вищеназваними статтями 188-58 та 188-59 КУпАП, мають право складати уповноважені на те посадові особи

відповідно суб'єктів управління об'єктами державної власності та органів приватизації.

З огляду на викладені у законопроекті пропозиції, вважаємо за доцільне зазначити такі ризики його ухвалення.

Диспозиція частини п'ятої статті 188-58 «Невиконання законних вимог суб'єкта управління об'єктами державної власності», якою пропонується доповнити КУпАП, містить діяння щодо «несвоєчасного подання суб'єкту управління об'єктами державної власності на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, або звіту про його виконання». Проте в ній не передбачено таких дій, як «неподання названих планів або звітів про їх виконання», а також про їх «подання з недостовірною інформацією» або «подання з інформацією в неповному обсязі».

Водночас зазначені дії логічно взаємопов'язані із запропонованим діянням – «несвоєчасним поданням» вищезазваних документів. Вони мають цілком очевидні суспільно шкідливі наслідки й повністю узгоджуються з вимогами статті 9 КУпАП, що визначають, за яких умов та мети вчинені дії чи бездіяльність визнаються адміністративним правопорушенням (проступком).

Вбачається цілком логічним і послідовним, що неподання (загалом) суб'єкту управління об'єктами державної власності на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, або звіту про його виконання, їх подання з недостовірною інформацією або з інформацією в неповному обсязі так само як і їх «несвоєчасне подання» посягають на власність та встановлений законом порядок управління. Внаслідок цього, вони також відповідно до положень статті 9 КУпАП мають бути визнані адміністративним правопорушенням. Аргументи на користь такого рішення містяться й у пояснювальній записці до законопроекту.

Окрім цього, встановлення адміністративної відповідальності за вчинення вказаних дій співвідносилося б із диспозицією статті 188-59 «Порушення порядку подання органам приватизації інформації про об'єкти приватизації», якою також пропонується доповнити КУпАП.

У цій статті за вчинення аналогічних дій щодо «ненадання на вимогу органів приватизації інформації про об'єкти приватизації, які підлягають продажу, надання недостовірної інформації або надання інформації не в повному обсязі» передбачено накладення відповідних адміністративних стягнень. Стаття 188-59 (у редакції законопроекту) фактично є спеціальною нормою, яка деталізує та визначає особливості правового регулювання суспільних відносин щодо відповідальності суб'єктів господарювання у випадку порушення ними встановленого законом порядку подання суб'єкту управління об'єктами державної власності інформації щодо таких об'єктів, які підлягають приватизації.

Забезпеченню принципів повноти та правової визначеності закону сприяло б і внесення змін та доповнень до диспозицій частини третьої та частини сьомої згаданої статті 188-58 КУпАП, які передбачають відповідальність за повторне

протягом року вчинення правопорушень, зазначених у частинах першій та п'ятій цієї статті.

Запропонована в законопроекті редакція частин третьої та сьомої статті 188-58 КУпАП взагалі не містить такої кваліфікуючої ознаки повторності, як вчинення тих самих дій «після накладення адміністративного стягнення». Водночас обов'язковою умовою притягнення до відповідальності за повторне вчинення передбаченого в КУпАП адміністративного правопорушення є саме накладення адміністративного стягнення за вчинення дій, за які особу вже було піддано адміністративному стягненню. Лише за наявності цієї обставини дії винної особи визнаються вчиненими повторно, внаслідок чого до неї застосовуються більш суворі адміністративні стягнення. Така обов'язкова ознака для визнання діяння вчиненим повторно міститься у всіх складах адміністративних правопорушень, визначених КУпАП.

В іншому випадку запропоновані норми, що встановлюють відповідальність за повторне вчинення передбачених у статті 188-58 КУпАП діянь, не відповідатимуть загальним положенням цього Кодексу щодо строків накладення адміністративного стягнення та строку, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню, які встановлені статтями 38, 39 КУпАП.

Відповідно до вказаних положень адміністративне стягнення може бути накладене не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – не пізніше як через два місяці з дня його виявлення; у разі, якщо справи про адміністративні правопорушення відповідно до цього Кодексу чи інших законів підвідомчі суду (судді), стягнення може бути накладене не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – не пізніше як через три місяці з дня його виявлення.

Тобто особа не може бути притягнута до відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення після закінчення вищезазначених термінів. За таких обставин, у разі вчинення особою аналогічного діяння, передбаченого нормами КУпАП, якщо на особу упродовж вказаних строків не накладалося адміністративне стягнення за те ж саме передбачене цим Кодексом правопорушення, вона не може бути піддана адміністративному стягненню як за його повторне вчинення.

Водночас, якщо особа, піддана адміністративному стягненню, протягом року із дня закінчення виконання стягнення не вчинила нового адміністративного правопорушення, вона вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню.

Крім того, у запропонованій редакції вищевказані норми суперечать і положенням пункту 2 статті 36 КУпАП, в якому однією із обставин, що обтяжує відповідальність за адміністративне правопорушення, визнається повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню.

Підлягає корегуванню й словосполучення «...у частині третій цієї статті», наведене в диспозиції ч. 3 ст. 188-58 КУпАП (у редакції законопроекту), в якій

передбачено відповідальність за повторне протягом року вчинення вказаних вище правопорушень. Виходячи з її змісту, мова фактично йде про повторне протягом року вчинення правопорушень, зазначених не в частині третій, а в частині першій цієї статті.

У частині третій та сьомій статті 188-58 КУпАП слово «зазначених» доцільно замінити на слово «передбачених», що відповідало б юридичній термінології, яка на даний час використовується в нормах чинного КУпАП.

У запропонованих статтях 188-58 та 244-25 КУпАП встановлюється відповідальність за невиконання вимог суб'єкта управління об'єктами державної власності та пропонується наділити такі суб'єкти правом розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188-58 цього Кодексу.

Однак, поняття «суб'єкти управління об'єктами державної власності» має вкрай узагальнений характер, що охоплює низку різних за своїм правовим статусом, компетенцією та повноваженнями державних органів, перелік яких наведено у статті 4 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (№ 185-V від 21.09.2006). До таких суб'єктів, зокрема належать: Кабінет Міністрів України; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності; міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи; Фонд державного майна України; органи, що забезпечують діяльність Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України; органи, які здійснюють управління державним майном відповідно до повноважень, визначених окремими законами тощо.

Відповідно до статей 5–11⁴ цього Закону лише окремі із зазначених органів мають повноваження щодо погодження, затвердження річних фінансових планів або звітів, здійснення моніторингу їх виконання державними суб'єктами господарювання, які належать до сфери їх управління, проведення внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів господарювання, контролю за виконанням цими суб'єктами інших вимог законодавства, за порушення яких у законопроекті пропонується встановити адміністративну відповідальність.

З огляду на викладене та враховуючи необхідність правової визначеності закону, вбачається доречним внести зміни до тексту вищеназваних статей КУпАП та вказати конкретний державний орган або органи, які належать до суб'єктів управління об'єктами державної власності й наділені відповідними повноваженнями. Найменування таких державних органів (органу) зазначити у диспозиції цих статей або в окремій Примітці до них.

Звертає на себе увагу різна редакція диспозиції частини першої статті 188-59 «Порушення порядку подання органам приватизації інформації про об'єкти приватизації», наведена в тексті проекту Закону та в порівняльній таблиці до нього.

Якщо у проекті Закону вказану диспозицію викладено як: «Ненадання на вимогу органів приватизації інформації про об'єкти приватизації, які підлягають продажу, надання недостовірної інформації або надання інформації не в повному обсязі», то в порівняльній таблиці до нього ця ж диспозиція викладена як: «Посадові особи підприємств, на балансі яких перебувають об'єкти приватизації,

несуть адміністративну відповідальність у вигляді штрафу за: порушення вимог органів приватизації щодо своєчасного подання достовірної інформації про об'єкти приватизації, які підлягають продажу, або подання інформації не в повному обсязі». В останньому випадку така редакція, окрім іншого, суперечить ustalеним правилам законодавчої техніки, оскільки в ній вказується про адміністративну відповідальність посадових осіб у вигляді штрафу за певні порушення, що у будь-якому випадку має зазначатися виключно у санкції відповідної норми.

Реалізація запропонованого проекту закону не потребує додаткових видатків із Державного та місцевих бюджетів України.

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.

**Додаток до Пропозицій до законопроекту
(реєстр. № 8293 від 19.12.2022)**

№	Редакція, подана суб'єктом права законодавчої ініціативи	Пропонована редакція з урахуванням зауважень і пропозицій, викладених в описовій частині Пропозицій до законопроекту	Лаконічне обґрунтування запропонованих змін
1.	<p>Стаття 188-58 КУпАП «Невиконання законних вимог суб'єкта управління об'єктами державної власності Недопущення суб'єкта управління об'єктами державної власності до проведення внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки в повному обсязі або з окремих питань (на окремих етапах), створення перешкод у його проведенні,- тягне за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання у розмірі від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. <i>Повторне протягом року вчинення правопорушень, зазначених у частині третій цієї статті, -</i> тягне за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. <i>Несвоєчасне подання суб'єкту управління об'єктами державної власності на розгляд, погодження або</i></p>	<p>Стаття 188-58 КУпАП «Невиконання законних вимог суб'єкта управління об'єктами державної власності Недопущення суб'єкта управління об'єктами державної власності до проведення внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки в повному обсязі або з окремих питань (на окремих етапах), створення перешкод у його проведенні,- тягне за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання у розмірі від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. <i>Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за вчинення порушень, передбачених частиною першою цієї статті, -</i> тягнуть за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. <i>Неподання суб'єкту управління об'єктами державної власності на</i></p>	<p>Запропонована диспозиція частини п'ятої статті 188-58 КУпАП є неповною, оскільки не містить таких дій як «неподання суб'єкту управління об'єктами державної власності на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання, або звіту про його виконання, їх подання із недостовірною інформацією або не в повному обсязі». Зазначені дії логічно взаємопов'язані із запропонованим у законопроекті діям – «несвоєчасним поданням» вищеназваних документів. Вони мають очевидні суспільно шкідливі наслідки, посягають на власність та встановлений законом порядок управління, тому відповідають вимогам статті 9 КУпАП, що визначають, за яких умов дії чи бездіяльність визнаються адміністративним правопорушенням (проступком). Внаслідок цього, мають бути визнані адміністративним правопорушенням. Запропонована у законопроекті редакція частини третьої та сьомої статті 188-58 КУпАП не містить такої кваліфікуючої ознаки повторності, як вчинення тих</p>

<p>затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, або звіту про його виконання, тягнуть за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p> <p><i>Повторне протягом року вчинення правопорушень, зазначених у частині п'ятій цієї статті,-</i></p> <p>тягнуть за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>	<p>розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, або звіту про його виконання, або їх несвоєчасне подання, подання із недостовірною інформацією або подання не в повному обсязі,-</p> <p>тягнуть за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p> <p><i>Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за вчинення порушень, передбачених частиною п'ятою цієї статті, -</i></p> <p>тягнуть за собою накладення штрафу на керівника суб'єкта господарювання від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p>	<p>самих дій «після накладення адміністративного стягнення». Це не відповідає загальним положенням КУпАП щодо строків накладення адміністративного стягнення, строку, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню, які встановлені статтями 38, 39 КУпАП, а також положенням пункту 2 статті 36 КУпАП, у якому однією із обставин, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення, визнається повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню. Внаслідок цього, обов'язковою умовою притягнення до відповідальності за повторне вчинення передбаченого у КУпАП адміністративного правопорушення, має бути накладення адміністративного стягнення за вчинення тих саме дій, за які особу вже було піддано адміністративному стягненню.</p>
---	--	--